

Mediji in informacije

Sodišče Evropske unije
SPOROČILO ZA MEDIJE ŠT. 116/15
Luxembourg, 6. oktober 2015

Sklepni predlogi generalnega pravobranilca v združenih zadevah C-443/14
Kreis Warendorf/Ibrahim Alo in C-444/14 Amira Osso/Region Hanover

Po mnenju generalnega pravobranilca Pedra Cruza Villalóna je obveznost, naložena upravičencem do subsidiarnega varstva, da prebivajo na določenem kraju, omejitev prostega gibanja znotraj države članice

Ta omejitev je dopustna samo v konkretnih položajih zaradi resnih razlogov imigracijske in integracijske politike ter je ni mogoče utemeljiti z razlogi teritorialne porazdelitve bremen socialne varnosti

Direktiva Unije¹ določa, da morajo države članice na svojem ozemlju dovoliti prosto gibanje upravičencev do mednarodne pomoči – oseb, ki jim je bil podeljen status begunca ali subsidiarne zaščite² – pod enakimi pogoji in z enakimi omejitvami, kot veljajo za druge državljane tretjih držav, ki zakonito prebivajo na ozemlju držav članic.

V skladu z nemško zakonodajo, če osebe, upravičene do mednarodnega varstva prejemajo prejemke iz naslova socialnega varstva, se na dovoljenje za prebivanje, ki se izda iz mednarodnopravnih, humanitarnih ali političnih razlogov, veže obveznost glede stalnega prebivanja na določenem kraju. V tej zakonodaji je določeno, da je ta obveznost primerno sredstvo za preprečitev nesorazmerne proračunske obremenitve posameznih dežel in lokalnih skupnosti zaradi tujih prejemnikov socialnih prejemkov. Hkrati se skuša tudi preprečiti koncentracija tujcev, odvisnih od socialne pomoči, na nekaterih območjih, katere posledice bi bile nastanek socialnih žarišč in težave pri integraciji, cilj te zakonodaje pa je olajšanje integracije.

EI. Alo in A. Osso sta sirska državljana, ki sta prišla v Nemčijo in tam zaprosila za azil. Čeprav sta bili njuni prošnji zavrženi, prejemata socialne prejemke, odkar sta vložila prošnji. Naknadno jima je bil priznan status upravičencev do subsidiarne pomoči, tako da sta jima bili izdani dovoljenji za prebivanje, v katerih jima je bila naložena obveznost glede kraja stalnega prebivališča. To obveznost sta oba izpodbijala. Zadeva je prišla pred Bundesverwaltungsgericht (zvezno upravno sodišče Nemčije), ki dvomi o združljivosti te obveznosti stalnega prebivališča z Direktivo.

Preučevana nemška zakonodaja nalaga navedeno omejitev državljanom tretjih držav, ki jim je bilo dovoljenje za prebivanje izdano iz mednarodnopravnih, humanitarnih ali političnih razlogov in prejemajo socialne prejemke. To vključuje tako upravičence do subsidiarne zaščite kot tudi begunce. Kljub temu je Bundesverwaltungsgericht leta 2008 odločilo, da obveznost glede stalnega prebivališča, kakršna je zadevna, ne more veljati za tiste s priznanim statusom begunca, če je upravičena zgolj s potrebo po zagotovitvi primerne ozemeljske porazdelitve javnih bremen socialne pomoči. Nemško sodišče dvomi, ali lahko to velja tudi za upravičence do socialne pomoči. Dodaja, da čeprav je lahko ta obveznost glede prebivališča tudi v primeru beguncev utemeljena z razlogi migracijske in integracijske politike, pa morajo po njegovem mnenju pristojni organi natančno

¹ Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL L 337, str. 9).

² Oseba, upravičena do subsidiarne zaščite, pomeni državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, ki ne izpolnjuje pogojev za begunca, a je bilo v zvezi z njim/njo izkazano, da obstajajo utemeljeni razlogi za prepričanje, da bi se zadevna oseba, če bi se vrnila v izvorno državo, ali v primeru osebe brez državljanstva v državo prejšnjega običajnega prebivališča, soočila z utemeljenim tveganjem, da utrpí resno škodo, in ki ne more ali zaradi takega tveganja noče izkoristiti zaščite te države.

navesti konkretne razloge za naložitev te omejitve, tako da se nanje ni mogoče zgolj abstraktno sklicevati.

Generalni pravobranilec Pedro Cruz Villalón v sklepnih predlogih, ki so danes predstavljeni, meni, da pojem „prosto gibanje“ iz Direktive zajema tako svobodo premikanja kot svobodo izbire kraja prebivališča. Do takega sklepanja pride z jezikovno, sistemsko, teleološko in zgodovinsko razlago tega pojma. Ker je bistvena vsebina svobode prebivanja v možnosti svobodne izbire kraja bivanja, je jasno, da zahteva države članice za prenos stalnega prebivališča na krajevno omejeno ozemlje pomeni omejitev prostega gibanja, pri čemer je brez pomena to, da se lahko upravičenec do mednarodne zaščite prosto giblje in zadržuje na ozemlju države članice.

V zvezi s ciljema, ki sta izrecno navedena v nemški zakonodaji, da bi se utemeljila zahteva po stalnem prebivališču – torej izogibanje nesorazmernim proračunskim bremenom za nekatere dežele in občine ter preprečitev nastanka socialnih žarišč in negativnih posledic, ki bi jih to imelo za integracijo – generalni pravobranilec navaja, da sta ta cilja sama po sebi legitimna cilja. Kljub temu je treba ugotoviti, ali je razlika v obravnavanju med begunci in upravičenci do subsidiarne zaščite po eni strani in med upravičenci do mednarodne zaščite in drugimi državljani tretjih držav po drugi strani sorazmerna glede na te cilje.

V prvem primeru meni, da **različno obravnavanje beguncev in upravičencev do subsidiarne zaščite – ker so oboji prejemniki socialnih dajatev – pri čemer se slednjim nalaga obveznost stalnega prebivališča, ki je utemeljena s ciljem enakomerne ozemeljske porazdelitve bremen socialne pomoči, ne izpolnjuje zahtev načela sorazmernosti.** Generalni pravobranilec meni, da čeprav si je mogoče zamisliti vzpostavitev mehanizmov ozemeljske porazdelitve in izravnave proračunskih bremen, pa se ne zdi mogoče, da bi obstajali manj omejevalni ukrepi za pravico do svobode gibanja. Poleg tega ni bilo dokazano, v kolikšni meri se ustrezno ravnotežje ozemeljske porazdelitve bremen socialne pomoči lahko doseže s tem, da se iz tega razloga določena obveznost glede prebivališča naloži upravičencem do socialne pomoči, ne pa tudi beguncem. Temu se pridružuje izrecna volja zakonodajalca Unije, da razširi obseg poenotenja obeh kategorij oseb. **Zato je obveznost stalnega prebivališča, ki temelji na tej utemeljitvi, v nasprotju z Direktivo.**

Glede utemeljitve, ki temelji na razlogih imigracijske in integracijske politike, generalni pravobranilec P. Cruz Villalón meni, da je obveznost stalnega prebivališča združljiva z Direktivo le, če so ti razlogi dovolj resni in povezani s konkretnimi situacijami. Čeprav namreč ta obveznost ustreza ciljem imigracijske in integracijske politike, saj se zdi težko izogniti se koncentraciji upravičencev do mednarodne zaščite z manj omejujočimi ukrepi, pa mora nemško sodišče preučiti možnost drugih ukrepov, kakršen je politika razpršitve na področju dostopa do stanovanj. V vsakem primeru pojasnjuje, da **abstraktni razlogi, povezani z migracijskimi in integracijskimi preudarki, ne zadostujejo**, ampak mora omejitev ustrezati tehtnim razlogom, povezanim s konkretnimi migracijskimi in integracijskimi premisleki (na primer v okoliščinah jasne socialne napetosti s posledicami za javni red zaradi koncentracije občutnega števila upravičencev do mednarodne zaščite, ki prejemajo socialne prejemke). Upoštevati je treba tudi trajanje in ozemeljsko razsežnost obveznosti stalnega prebivališča. **Poleg tega nacionalni pravni red, obravnavan celovito, ne sme omejiti obsega te omejitve izključno na upravičence do mednarodne zaščite.**

OBVESTILO: Sklepni predlogi generalnega pravobranilca za Sodišče niso zavezujoči. Naloga generalnih pravobranilcev je, da Sodišču popolnoma neodvisno predlagajo pravno rešitev zadeve, ki jo obravnavajo. Sodniki Sodišča zdaj začenjajo posvetovanje o zadevi. Sodba bo razglašena pozneje.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sklepnih predlogov je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan predstavitve.

www.curia.europa.eu

Kontaktna oseba: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 43032793

Posnetki s predstavitve sklepnih predlogov so dostopni na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 22964106